

59 רק כתבה לקבוע שצריכה שמן, ואיך אפשר ללמוד ממנה.
60 הגמרא מביאה כמה אופנים לבאר את דברי הברייתא. מתרצת
61 הגמרא שבאמת שני חלקי הברייתא נאמרו ע"י שני תנאים: **אמר**
62 **אב"י, מאן תנא** – מיהו התנא שאמר שמתיתב ב**שמן** למדנו שצריך
63 להוסיף, **רבי שמעון היא**, שאמר בסוף הברייתא שהלמוד הוא
64 ממנחת נסכים שריבה בה הכתוב שמן. (ואילו לא נאמר קאמר)
65 **וכדינא מאן קא מהדר** – אמנם את המשך דברי הברייתא שבהם
66 דנה הברייתא ללמוד ממנחת נדבה לא אמרם רבי שמעון, אלא **רבי**
67 **ישמעאל** הוא שאמר לרבי שמעון, מנין שבשמן? בא להוסיף, שמו
68 בא רק לקבוע לה שמן, וממילא אפשר ללמוד ממנחת נדבה שאין בה
69 אלא לוג אחד של שמן. אמר לו רבי שמעון שעדיף ללמוד ממנחת
70 נסכים שכן שניהם תש"ט, ואמר לו רבי ישמעאל שיש אף למנחת
71 נדבה צד שזה עם מנחת חביתין, שכן שניהם יג"ל, ולכך אין ללמוד
72 מ'בשמן' שזה בא לקבוע לה שמן, אלא מ'סולת מנחה תמיד' דרשו
73 שהרי היא כמנחת תמידין שטעונה שלשה לוגין, ורבי שמעון חזר
74 ואמר שלקבוע לה שמן אין צורך, כיון שלמדו מעל מחבת, אלא
75 שדורשים מ'בשמן' להוסיף לה שמן, ואין לומר שנלמד ממנחת נדבה
76 כיון ש'בשמן' בא להוסיף לה שמן, ובמנחת נדבה בא הכתוב לקבוע
77 לה שמן.
78 הגמרא מביאה ביאור שני בברייתא: **רב הונא פריה דרב יהושע**
79 **אמר, בולק מדברי רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה היא,**
80 **וקהי קאמר, נאמר בתורה בשמן, והכוונה הוא להוסיף לה שמן,**
81 **והראיה, דאי לקבוע שמן, לא צריך לזה פסוק, בין דקתיב בה –**
82 **במנחת חביתין על מחבת, במנחת מחבת דמאי – הרי היא דומה**
83 **למנחת מחבת שטעונה לוג שמן, או אינו – או שנאמר שמה**
84 **שהתורה כתבה בשמן לא בא להוסיף שמן, אלא לקבוע לה שמן,**
85 **ומה ששאלנו שלזה אין צריך פסוק משום שנאמר בה על מחבת,**
86 **נתרץ, דאי לא קתיב דהמנא בשמן – לולא שהתורה היתה כותבת**
87 **גם 'בשמן', הוה אמרינא, שמנחת חביתין תיהו במנחת חומא – ידא**
88 **דינה כמנחת חומא שאינה טעונה שמן, ולכך צריך את הפסוק 'בשמן'**
89 **לקבוע לה שמן. הדר אמר – וחזר רבי ישמעאל לומר, תיהו נמי –**
90 **אף אם נאמר שבא הפסוק לקבוע לה שמן, מכל מקום תיהו מדינא**
91 **– נלמד מגזירה שזה למנחת נסכים להטעינה שלשה לוגין, וכן דינא**
92 **– ורבי ישמעאל רצה ללמוד ממנחת נסכים שטעונה ג' לוגין משום**
93 **שמנחת חביתין דומה לו ששניהם תש"ט, ולא אתנא ליה – אולם**
94 **מחמת הפירכא שבאותה מידה אפשר ללמוד גם ממנחת נדבה**
95 **שטעונה לוג אחד משום ששניהם יג"ל, לא יכל ללמוד את השיעור**
96 **ממנחת נסכים, ולכך אצרכא קרא – הוצרך ללמוד מהפסוק 'סולת**
97 **מנחה תמיד' שטעונה שלשה לוגין כמנחת תמידין, וכדמסיים רבי**
98 **ישמעאל מילתיה – וכמו שבאמת רבי ישמעאל סיים את דבריו,**
99 **שצריך ללמוד מסולת מנחה תמיד. ורבי שמעון בא לומר, שמתיתב**
100 **'בשמן' למדים להוסיף לה שמן, וממילא אין ללמוד ממנחת נדבה רק**
101 **ממנחת נסכים, אלא שיש לדון ללמוד ממנחה הבאה עם הפרים**
102 **והאלים להטעינה שני לוגין לעשרון, ועל זה אמר, שלמדים עשרון**
103 **מעשרון, ואין למדים עשרון משנים ושלשה עשרונים.**
104 הגמרא מביאה ביאור שלישי בברייתא: **רבה אמר, בולק רבי שמעון**
105 **[ואילו לא נאמר קאמר] וקהי קאמר, נאמר (ויקרא ו ד) בשמן,**
106 **והכוונה להוסיף לה שמן, דאי – שאם נאמר שכונת התורה הוא**
107 **לקבוע לה שמן, לא צריך לזה פסוק, בין דקתיב בה – כיון שבתורה**
108 **נאמר במנחת חביתין 'על מחבת, במחבת דמאי – דינה כמנחת**
109 **מחבת שטעונה שמן, ועל כרחך שבשמן' בא להוסיף לה שמן. מדוע**
110 **המשיך רבי שמעון לומר, ועד שלא אמר 'בשמן' יש לי פדין – מדוע**
111 **צריך את הפסוק 'בשמן' ללמדנו שמנחת חביתין טעונה הוספת שמן,**
112 **הלא יש לנו ללמוד דבר זה ממנחת נסכים שיש בה הוספה**
113 **ושההוספה היא שלשה לוגין, וכן דינא – ניסה רבי שמעון ללמוד**
114 **ממנחת נסכים שטעונה ג' לוגין משום שמנחת חביתין דומה לו**
115 **ששניהם תש"ט, לא אתנא ליה – אולם מחמת הפירכא שבאותה**
116 **מידה אפשר ללמוד גם ממנחת נדבה שטעונה לוג אחד משום**

1 ומכיון שנאמר במנחה תמיד, למדו שהרי היא כמנחת תמידין,
2 וכשם שמנחת התמיד דוחה שבת, כך גם אפיית חביתין כהן גדול.
3 רבא לומד מפסוק אחר: **רבה אמר נאמר בפסוק (ויקרא ו ד) 'על**
4 **מחבת, וזה מלמד, שטעונה כלי – שצריך לאפותה בכלי שרת, ואי**
5 **אפי לה מאתמול איפסיל ליה בלינה – ואם יאפה את המנחה מערב**
6 **שבת, תפסל בלינה, לאחר שהתקדשה בכלי.**
7 הגמרא מביאה ראייה לרבה: **תניא פנותיה דרבא, נאמר 'על**
8 **מחבת, מלמד שטעונה כלי שרת. ומבואר שמנחה נעשית בכלי**
9 **שרת, וממילא אם יאפה מערב שבת, תפסל בלינה.**
10 ממשכיבה הברייתא, שהתורה הוסיפה תיבת **בשמן**, לדרוש, שצריך
11 להוסיף לה **שמן** יותר ממנחה אחרת, **ואיני יודע בפה, ומזהטעם**
12 **שהגמרא מבארת להלן. ומבררת הברייתא, הריני דן לברר כמה**
13 **שמן מוסיף. נאמר כאן – במנחת חביתין 'שמן', ונאמר להלן במנחת**
14 **נסכים, (שמות כט ט) 'בשמן, מה להלן – במנחת נסכים, נותן שלשת**
15 **לוגין שמן לעשרון סולת, שזה שיעור של רבע ההין, אף כאן, נאמר**
16 **שנותן בה שלשת לוגין שמן לעשרון סולת. או בלף לדרף זו – או**
17 **שנאמר שיש לנו לילך וללמוד ממקום אחר, נאמר כאן 'בשמן',**
18 **ונאמר במנחת נדבה – בפרשת יחיד שמתנדב מנחה לה' (ויקרא ב א),**
19 **'שמן, ומה להלן – במנחת נדבה, נותן בה לוג אחד שמן, אף כאן**
20 **בחביתין כהן גדול, נאמר שנותן לוג אחד.**
21 הברייתא מוסיפה לבאר את הספק, אומרת הברייתא: **נראה למי**
22 **דומה. דנין תבש"ט מתבש"ט – עדיף ללמוד מנחת חביתין ממנחת**
23 **נסכים, משום שיש בשניהם הלכות דומות, וסימנם 'תבש' ומבארת**
24 **הברייתא מהו סימן תבש"ט, שניהם תדיר – ששניהם באים בכל בוקר**
25 **ובכל ערב, (באה הוכה) ודוחה שבת ודוחה טומאה – ושניהם דוחים**
26 **שבת וטומאה, אבל מנחת נדבה לא. ואין דנין תבש"ט משאינו**
27 **תבש"ט – ואין לנו ללמוד ממנחת נדבה שאין בה את ההלכות הללו**
28 **לדמות אליה. או בלף לדרף זו – או שנאמר שיש לילך וללמוד**
29 **ממנחת נדבה משום שהדנין יג"ל מיני' – שיש בשניהם הלכות**
30 **שוות, וסימנם 'יגיל', והכוונה ששניהם קרבנות 'חיד', ואינם קרבנות**
31 **ציבור, וכן שניהם באים בגלל עצמה, ולא עם קרבן, (ויין) וכן שניהם**
32 **טעונות לבונה, ואין דנין יג"ל משאינו יג"ל – ואין ללמוד מנחת**
33 **חביתין שנאמרו בה הלכות אלו שסימנם 'יגיל', ממנחת נסכים שאין**
34 **את ההלכות הללו.**
35 הברייתא פושטת מדיחין לומדים את שיעור השמן: **רבי ישמעאל בנו**
36 **של רבי יוחנן בן ברוקה אמר, מאחר ויש ספק מדיחין ללמוד, נלמד**
37 **מפסוק שנאמר במנחת חביתין (ויקרא ו ד) 'סולת מנחה תמיד, וכונת**
38 **התורה לומר שהרי היא לך כמנחת תמידין, ומה מנחת תמידין**
39 **נותן בה שמן שלשת לוגין לעשרון, אף זו, נותן בה שמן שלשת**
40 **לוגין לעשרון.**
41 הברייתא מביאה אופן אחר לבאר את צדדי הספק: **רבי שמעון**
42 **אומר, ריבה כאן – במנחת חביתין שמן, וריבה במנחת כבשים**
43 **שמן, מה להלן – במנחת כבשים, מוסיף שלשת לוגין לעשרון, אף**
44 **כאן שלשת לוגין לעשרון. או בלף לדרף זו, ריבה כאן – בחביתין**
45 **שמן, וריבה במנחת פרים ואילים – במנחה הקריבה עם פר ואיל,**
46 **שמן, שנאמר (במדבר טו ט) 'הקריב על בן הבקר מנחה סולת, שלשה**
47 **עשרנים לגול בשמן חצי ההין, הרי שלשלשה עשרונים נותן חצי הין**
48 **שהוא ששה לוגין, שני לוגין לעשרון, ומה להלן שני לוגין שמן**
49 **לעשרון סולת, אף כאן נותן שני לוגין לעשרון. פושטת הברייתא:**
50 **נראה למי דומה, דנין מנחה הפאה עשרון – עדיף ללמוד מנחת**
51 **חביתין שאינה אלא עשרון, מנחה הפאה בעשרון, שזה מנחת**
52 **כבשים, ואין דנין מנחה הפאה עשרון ממנחה של פרים ואילים,**
53 **הפאה שנים ושלשה עשרונים.**
54 הגמרא מבארת את דברי הברייתא. שואלת הגמרא: **הא גופא**
55 **קשיא – ברייתא זו מצד עצמה קשה היא. אמרת – בתחילת**
56 **הברייתא נאמר שבתורה נאמר בשמן, שצריך להוסיף לה שמן,**
57 **והדר תני – ובהמשך נאמר, נאמר כאן שמן, ונאמר במנחת**
58 **נדבה שמן, והלא במנחת נדבה אין הוספת שמן כלל, והתורה**

27 כָּל-דַּיְנֵי מִצְוָה זוּ בְּפֶרֶק ב' מִסְנֵה־דְרִין (כא.).

28 **יום חמישי כ"ד ניסן ה'תשע"א**

29 **מצות עשה יד.**

30 **המצוה הי"ד** — הַצּוּי שֶׁנֶּצְטוּיֵנוּ בְּמַעֲשֵׂה צִיצִית,
31 וְהוּא אָמְרוּ יִתְעַלֶּה: "וַעֲשׂוּ לָהֶם צִיצִת וְגו' וְנִתְּנוּ
32 עַל-צִיצֵת הַכֹּהֵן פְּתִיל תְּכֵלֶת" (במדבר טו, לח). אָךְ
33 אֵינָה נִמְנֶיֶת כְּשֵׁתֵי מִצְוֹת, אֲף-עַל-פִּי שֶׁהִכָּלֵל הוּא
34 אֲצִלָּנוּ (מנחות לח.). "הַתְּכֵלֶת אֵינָה מְעַכֶּבֶת אֶת-
35 הַלָּבָן וְהַלָּבָן אֵינּוּ מְעַכֵּב אֶת-הַתְּכֵלֶת", שֶׁכֵּן אָמְרוּ
36 בְּסִפְרֵי (פרשת שלח שם): "יְכוּל שֶׁהֵן שֵׁתֵי מִצְוֹת:
37 מִצְוֹת תְּכֵלֶת וּמִצְוֹת לָבָן? תִּלְמוּד לומר: וְהָיָה לָכֶם
38 לְצִיצֵת — מִצְוָה אַחַת הִיא וְאֵינָה שֵׁתֵי מִצְוֹת". וְזוּ
39 אֵין הַנְּשִׂים חִיבוֹת בָּהּ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְּבָאָר בְּתַחֲלַת גְּמָרָא
40 קְדוּשִׁין (לג.). וְכִבְרַ וְנִתְּבָאָרוּ כָּל-דַּיְנֵי מִצְוָה זוּ בְּפֶרֶק
41 ד' מִמְּנַחוֹת (לח. ואילך).

42 **יום שישי כ"ה ניסן ה'תשע"א**

43 **שבת קודש כ"ו ניסן ה'תשע"א**

44 **מצות עשה יט.**

45 **המצוה הי"ט** — הַצּוּי שֶׁנֶּצְטוּיֵנוּ לְהוֹדוֹת לוֹ
46 יִתְעַלֶּה אַחַר כָּל-אַכִּילָה, וְהוּא אָמְרוּ יִתְעַלֶּה:
47 "וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת-ה' אֱלֹהֶיךָ וְגו'"
48 (דברים ח, י). וְלִשׁוֹן הַתּוֹסֵפֶתָא (ברכות ריש פרק ו):
49 "בְּרַכַּת הַמְּזוֹן מִן-הַתּוֹרָה, שֶׁנֶּאֱמַר: וְאָכַלְתָּ וְשָׂבַעְתָּ
50 וּבֵרַכְתָּ אֶת-ה'". וְכִבְרַ וְנִתְּבָאָרוּ דַּיְנֵי מִצְוָה זוּ בְּכַמְּהָ
51 מְקוֹמוֹת בְּמִסְכַּת בְּרָכוֹת.

1 שְׂאִינוּ מִתָּר לְכַתֵּב אֶת-הַתּוֹרָה פְּרָשִׁיּוֹת פְּרָשִׁיּוֹת
2 (ובעל-כרחך חייב בכתיבת התורה כולה). וְאֲכֵן
3 רְצוֹנוֹ בְּאָמְרוֹ "אֶת-הַשִּׁירָה הַזֹּאת" — כָּל-הַתּוֹרָה
4 הַכּוֹלֶלֶת אֶת-הַשִּׁירָה הַזֹּאת. וְלִשׁוֹן גְּמָרָא מִסְנֵה־דְרִין
5 (כא.): "אָמַר רַבָּא: אֲף-עַל-פִּי שֶׁהִנִּיחוּ לוֹ לְאָדָם
6 אֲבוֹתָיו סֵפֶר תּוֹרָה — מִצְוָה לְכַתֵּב מִשְׁלוֹ,
7 שֶׁנֶּאֱמַר: וְעַתָּה כְּתוּבוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת.
8 אֵיחָבָה (הקשה על דבריו) אֲבִי: (נאמר במשנה
9 שְׁמַלְךָ) כּוֹתֵב לוֹ סֵפֶר תּוֹרָה לְשֵׁמוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא
10 יִתְגָּאֵה בְּשֵׁל אֲבוֹתָיו — (מכאן ש)מִלְךָ אֵין (כו),
11 הַדְּיוֹט לֹא?!" וְכִבְרָה הַתְּשׁוּבָה: "הֵתֵם לֹא נִצְרַכָּה
12 (שם לא בא הפסוק ללמד) אֵלָא לְשֵׁתֵי תּוֹרוֹת,
13 כְּדֵתְנִיָּא: וְכַתֵּב לוֹ אֶת-מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה' — שֵׁתֵי
14 תּוֹרוֹת"; כְּלוּמַר, שֶׁהַחֲלוּק בֵּין מִלְךָ לְהַדְּיוֹט הוּא,
15 שֶׁכָּל-אָדָם חַיֵּב לְכַתֵּב סֵפֶר תּוֹרָה אַחַד, וְהַמִּלְךָ שְׁנֵי
16 סִפְרֵי תּוֹרוֹת, כְּמוֹ שֶׁנִּתְּבָאָר בְּפֶרֶק ב' מִסְנֵה־דְרִין.
17 וְכִבְרַ וְנִתְּבָאָרוּ דַּיְנֵי כְּתִיבַת סֵפֶר תּוֹרָה וְתִנְאָיו
18 בְּפֶרֶק ג' מִמְּנַחוֹת (ל ואילך) וְכִרִישׁ (בבא) בְּתַרָּא
19 (יג'יד). וְשָׁבַת (קלג:).

20 **יום רביעי כ"ג ניסן ה'תשע"א**

21 **מצות עשה יז.**

22 **המצוה הי"ז** — הַצּוּי שֶׁנֶּצְטוּיֵנוּ שֶׁכָּל-מִלְךָ
23 הַיּוֹשֵׁב אֲצִלָּנוּ עַל כֶּסֶף הַמְּלָכוֹת יִכְתֹּב סֵפֶר תּוֹרָה
24 לְעַצְמוֹ וְלֹא יִפְרֹד מִמֶּנּוּ, וְהוּא אָמְרוּ יִתְעַלֶּה:
25 "וְהָיָה כְּשִׁבְתוֹ עַל כֶּסֶף מִמְּלַכְתּוֹ וְכַתֵּב לוֹ אֶת-
26 מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת" (שם יז, יח). וְכִבְרַ וְנִתְּבָאָרוּ

המשך ביאור למס' מנחות ליום חמישי עמ' ב

6 דְּבֵי רַבִּי יִשְׁמַעֵאל תֵּנָא, נֹאמַר בְּפִרְשַׁת מִנְחָה (שם) 'תַּעֲשֵׂה', וְדִרְשׁוּ
7 שְׂאִפִּילוֹ בְּשִׁבְתָּהּ, וְעוֹד דִּרְשׁוּ ש'תַּעֲשֵׂה' וְאִפִּילוֹ בְּטוֹמְאָה -
8 שְׁמִקְרִיבִים מִנְחַת כֹּהֵן גְּדוּל אֶף אִם הִיוּ הַכֹּהֲנִים טְמֵאִים. אֲבִי אָמַר,
9 אָמַר קָרָא - נֹאמַר בְּפִסּוּק שֶׁל מִנְחַת חֲבִיתִין (שם ו יא), 'כִּלְת מִנְחָה
10 תְּמִיד'

1 תהיה יפה. הגמרא דוחה את הלימוד של רב הונא: מִתְקִיף לָהּ רַב
2 יוֹסֵף עַל רַב הוֹנָא, אֵימָא דְכִּבְיֵשׁ לִיה בִּירְקָא - הִרִי אִפְשֵׁר לוֹמַר,
3 שאופה את המנחה בערב שבת. וכדי שלא תתנפח ברוח יטמון אותה
4 בירקות כדי שלא ישלוט בה הרוח.
5 הגמרא מביאה מקור אחר לדין שאפיית המנחה דוחה את השבת:

המשך ביאור למס' מנחות ליום שישי עמ' א

6 ללמוד מ'סולת מנחה תמיד' (ויקרא ו יא) שדין מנחת חביתין כמנחת
7 תמידין, ורבי שמעון חזר לדבריו לומר שלמדים מ'בשמן'. הָרַר אָמַר
8 תִּיהִי בְּמִנְחַת פְּרִים וְאֵילִים - חזר רבי שמעון והקשה, מדוע אין
9 למדים ממנחת פרים ואילים שיש בה הוספת שמן, אבל רק שני לוגין
10 לעשרוק, הָרַר אָמַר, דִּנִּין

1 ששניהם יג'ל' לא יכל ללמוד את השיעור ממנחת נסכים, וְאֲצִרְכָּא
2 בְּשִׁמְן - ולכך הוצרך רבי שמעון ללמוד דין ההוספה מ'בשמן' ואין
3 ללמוד אלא ממנחת נסכים כיון שגם שם התורה כתבה להוסיף ולא
4 רק לקבוע לה שמן, ורבי ישמעאל הפסיק את רבי שמעון בדבריו,
5 שאמר לו, שכיון שאין ללמוד מבמה מצינו ממנחת נסכים יש לנו

מנחות דף נא עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שישי) קסה

52 שואלת הגמרא: וּרְבִי יְהוּדָה הוּא 'חַק עוֹלָם' שדרש רבי שמעון מזה
53 שאם לא מינו כהן גדול מביאים חביתין משל ציבור, מַאי עֵבִיד לֵיהּ.
54 משיבה הגמרא: 'חֹקְהָ' לְעוֹלָם תְּהֵא – שתהא מצוה זו נוהגת
55 לדורות. ממשיכה ושואלת הגמרא: 'כְּלִיל תְּקַטֵּר' שרבי שמעון דרש
56 שתהא כולה בהקטרה, לְמָה לִי – מה ידרוש רבי יהודה. משיבה
57 הגמרא: מִיִּבְעֵי לֵיהּ לְכֹרֶתֶנָּא. בתורה נאמר (שם יג-טו), 'זֶה קָרְבַּן אַהֲרֹן
58 וּבָנָיו אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לָהּ' בְּיוֹם הַמִּשְׁחָ אֹתוֹ, עֲשִׂיתָ הָאֵפֶה סַלְתָּ מִנְחָה
59 תְּמִיד מִחֲצִיתָהּ בַּבֶּקֶר וּמִחֲצִיתָהּ בְּעָרֵב, וּגו' כְּלִיל תְּקַטֵּר'. הרי שהדין
60 שצריך להקטיר את כל המנחה נאמר על מנחת חביתין. ועוד נאמר
61 (שם טו) 'כָּל מִנְחַת בְּהֵן כְּלִיל תְּהִיָּה לֹא תֹאכַל', ופסוק זה נאמר על
62 מנחת נדבה של כהן שהאוכל ממנה עובר בלאו. מבארת הגמרא:
63 אֵין לִי אֱלָא שהפרשה הכתובה עֲלֵיוֹנָה – ראשונה בתורה, שהיא
64 מִנְחַת בְּהֵן גְּדוֹל, שהיא דינה כְּלִיל תְּקַטֵּר, וכן אין לי לומר, אלא
65 על פרשה הכתובה תחתונה – השניה בתורה, שהיא מִנְחַת בְּהֵן
66 הַדְּיוֹמָ, שהיא דינה בלא תֹאכַל, מִנֵּן לִיתֵן אֶת הָאֲמוֹר שֶׁל זֶה בְּהֵן
67 וְאֶת הָאֲמוֹר שֶׁל זֶה בְּזֶה – מִנֵּן שִׁיחֵו שִׁתְּיֵהוּ כָּלִיל בְּהַקְטָרָה,
68 ושהאוכל משירי שתייהן יעבור בלאו, תְּלֻמוֹד לומר, שאמר בשתייהן
69 'כְּלִיל' 'כְּלִיל' לְגוֹדֵרָה שְׁוֵה, נֵאמֵר כָּאֵן 'כְּלִיל תְּקַטֵּר', ונֵאמֵר לְהַלֵּן
70 'כְּלִיל תְּהִיָּה', מַה כָּאֵן כְּלִיל תְּקַטֵּר, אִם לְהַלֵּן כְּלִיל תְּקַטֵּר, וְמַה
71 לְהַלֵּן נֵאמֵר לֹא תֹאכַל, לִיתֵן לֹא תִעֲשֶׂה עַל אַכִּילתוֹ, אִם כָּאֵן לִיתֵן
72 לֹא תִעֲשֶׂה עַל אַכִּילתוֹ.
73 הגמרא מבררת את שיטת רבי שמעון. שואלת הגמרא: וְכִי קָבֵר רַבִּי
74 שְׁמֻעוֹן שֶׁהָדִין לְהַקְרִיב מִנְחַת חֲבִיתִין מִשֶּׁל צִיבּוֹר, הוּא דְאִוּרֵיהֶּא,
75 וְהָתְנֵן, (שקלים פ"ז מ"ו) אֵמֵר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, שְׂבֻעָה דְכָרִים הִתְקִינוּ בֵּית
76 דִּין, וְזֶה – מַה שְׂשֵׁנוּ בַּמְּשֻׁנָה שֶׁם (פ"ז מ"ה) אַחַר מְהַן. ועוד תיקנו בית
77 דִּין, שְׁעוֹבֵר בּוֹכְבִים שְׁשַׁלַּח עוֹלָתוֹ מִמְדִּינַת הַיָּם, אִם שִׁלַּח עִמָּה דְמֵי
78 נַסְכִּים, קְרִיבִין מִשְׁלוֹ, וְאִם לֹא קְרִיבִין הַנְּסִיכִים מִשֶּׁל צִיבּוֹר.
79 מְמַשִּׁיכָה הַמִּשְׁנָה: וְכֵן גַּר שְׁמַת וְאִין לוֹ יוֹרְשִׁים, וְהִנִּיחַ זְבֻחִים, הָדִין
80 הוּא, שאם יש לו נְסִיכִים שֶׁהַפְּרִיֵשׁ בְּחֵייו, קְרִיבִין מִשְׁלוֹ, וְאִם לֹא
81 קְרִיבִין מִשֶּׁל צִיבּוֹר. וְתַנְיֵא בֵּית דִּין הוּא עַל בְּהֵן גְּדוֹל שְׁמַת, וְלֹא
82 מִינוּ בְּהֵן אַחַר תְּחֻתְיוֹ, שֶׁתְּהֵא מִנְחַתוֹ קְרִיבָה מִשֶּׁל צִיבּוֹר. הרי
83 שרבי שמעון סובר שהדין להביא משל ציבור אינו מדאורייתא, אלא
84 מתנאי בית דין. ובברייתא שנינו שרבי שמעון סבר שמדאורייתא
85 מנחת חביתין לאחר מות הכהן גדול באה משל ציבור. מתרצת
86 הגמרא: אֵמֵר רַבִּי אֲבֵהוּ שְׁנֵי תְּקֻנֹת הָיוּ – רַבֵּן תִּיקְנוּ שְׁתֵּי תְּקֻנֹת
87 בּוֹמְנִים שׁוֹנִים, מְדִאוּרֵיהֶּא דִינוּ לְהַבִּיא מְדִצִיבּוֹר, וְכֻמוּ שֶׁדִּרַשׁ רַבִּי
88 שְׁמֻעוֹן לְעִיל, מִמָּה שְׁנֵאמֵר (שם י טו) 'חֻק עוֹלָם' שְׂמִבְּיַא מִשֶּׁל עוֹלָם,
89 אִלָּא בִּין דְּחֵוּ דְקָא מִידְּחִקָא לִישְׁבָה – שהשקלים שבלשכה היו
90 פוחתים, לפי שבכל שנה היו צריכים להקריב מנחות על כהנים
91 שמתו, והיו הרבה כהנים שהיו מתיים בזמן של מקדש שני, ומזמנת
92 הפסד הלשכה תְּקִינוּ דְלַגְבִּי מְיוֹרְשִׁים – תִּיקְנוּ חֲכַמִּים שְׁלֹאֵר מוֹת
93 הַכֹּהֵן יַגְבוּ מִהַיּוֹרְשִׁים, אַךְ בִּין דְּחֵוּ דְקָא פְּשַׁעִי בָּהּ – כִּיּוֹן שְׂרֵאוּ
94 חֲכַמִּים מְהַיּוֹרְשִׁים הִיוּ פְּרַשְׁעִים וְלֹא הִיוּ מְבִיאִים אֶת הַמִּנְחַת חֲבִיתִין
95 לְאַחַר מוֹת אֲבֵיהֶם, אוֹזְקֵמוֹהּ אֲדָאוּרֵיהֶּא – חוֹרוּ וְהַעֲמִידוּ אֶת הָדִין
96 כְּפִי שְׁהוּא מִן הַתּוֹרָה שֶׁהִמְנִיחָה בָּאָה מִשֶּׁל צִיבּוֹר.
97 הגמרא מקשה על דין נוסף שהובא במשנה בשקלים: שנינו במשנה
98 בשקלים באחד מהשבעה דברים שתיקנו בית דין, וְעַל פְּרָה שְׁלֵאָּ יְהוּ
99 מוֹעֲלִין בְּאֶפְרָה – שהמשתמש באפר פרה אדומה לא יצטרך להביא
100 קרבן מעילה, שואלת הגמרא: והלא דְאִוּרֵיהֶּא הִיא – דִּין זֶה שֹׁאֵן
101 מוֹעֲלִים בֶּאֱפֶר חֲטָאֵת הוּא מִן הַתּוֹרָה וְלֹא רַק תִּנְאִי בֵּית דִּין, דְּתַנְיֵא
102 בְּבֵרֵיתָא, נֵאמֵר בַּפְּסוּק בְּפִרְשַׁת פְּרָה אֲדוֹמָה (במדבר טו ט), 'חֲטָאֵת
103 הַיָּא', וְתִיבַת 'חֲטָאֵת' מִלְּמָה, שְׁמוֹעֲלִין בָּהּ – בְּפִרָה אֲדוֹמָה, וְתִיבַת
104 'הַיָּא' דִּרְשׁוּ שֶׁרַק בָּהּ מוֹעֲלִין

1 מִנְחָה הַפְּאָה עֲשָׂרוֹן וְכוּ' מִמְנַחַה שֶׁל עֶשְׂרוֹן, וְאִין לְמִדִּים מִמְנַחַה שֶׁל
2 שְׁנַיִם וְשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנִים, וְלַכֵּךְ יֵשׁ לְלַמּוֹד מִמְנַחַת נִסְכִּים.
3 **משנה**
4 משנתנו דנה כשמת הכהן הגדול ולא מינו אחר תחתיו, משל מי
5 היתה המנחה קריבה בבוקר ובבין הערבים, ומה היה שיעורה: לא
6 מינו כהן גדול אחר תחתיו, משל מי היתה קריבה, רבי שמעון
7 אומר משל ציבור היתה קריבה, רבי יהודה אומר משל יורשיו
8 היתה קריבה. ושלחמה היתה קריבה, ולא כמנחת כהן גדול שמקריב
9 חצי עשרון בבוקר וחצי בערב.
10 **גמרא**
11 הגמרא מבארת את טעמי המחלוקת: תְּנֵן רַבֵּן, בְּהֵן גְּדוֹל שְׁמַת וְלֹא
12 מִינוּ בְּהֵן אַחַר תְּחֻתְיוֹ, מִנֵּן שֶׁתְּהֵא מִנְחַתוֹ קְרִיבָה מִשֶּׁל יוֹרְשֵׁיו,
13 תְּלֻמוֹד לומר (ויקרא ו טו), 'וְהִכְהֵן הַמִּשִּׁית תְּחֻתְיוֹ מִכְּנֵי יַעֲשֶׂה אוֹתָהּ',
14 ומשמעות הכתוב היא, שהכהן המשיח שמת, תיקרב מנחתו משל
15 בניו. מבררת הברייתא, וְכֹל יְקָרְבֵנָה לְחֲצִיתָא, תְּלֻמוֹד לומר
16 'אוֹתָהּ', לומר שקריבה כולה ולא חֲצִיתָא, דְּבִרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי
17 שְׁמֻעוֹן אוֹמֵר, נֵאמֵר (שם) 'חֻק עוֹלָם', ומשמע שכשמת הכהן המנחה
18 קריבה משל עולם, וְהִיוּ מְתוֹרֵמֵת הַלְּשָׁכָה. וממה שנאמר (שם)
19 'כְּלִיל תְּקַטֵּר' דִּרְשׁוּ, שֶׁתְּהֵא בְּהַקְטָרָה – שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה מִמְנָה
20 שְׂרִיִים לְאִכְלֵת כְּהֻנָּם.
21 הגמרא מבררת האם הפסוק מיותר. שואלת הגמרא: וְהִיא 'הַכְּהֵן
22 הַמִּשִּׁית' לְהַבִּי הוּא דְאִתָּא – נֵאמֵר לְדְרַשְׁהּ זֶה, הִיא מִיִּבְעֵי לֵיהּ –
23 וְהִלָּא פְּסוּק זֶה נֹצֵר, לְכֹרֶתֶנָּא, נֵאמֵר בַּפְּסוּק (ויקרא י ט) 'זֶה קָרְבַּן
24 אַהֲרֹן וּבָנָיו אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ לָהּ' בְּיוֹם הַמִּשְׁחָ אוֹתוֹ, יְכֹול יְהוּ אַהֲרֹן
25 וּבָנָיו מִקְרִיבֵין קָרְבָּן אַחַד, בְּיוֹם שֶׁהֵם נִמְשָׁחִים, תְּלֻמוֹד לומר 'אֲשֶׁר
26 יִקְרִיבוּ לָהּ', וּפְתַח הַכְּתוּב בִּלְשׁוֹן יַחִיד 'זֶה קָרְבָּן' וְסִיּים בִּלְשׁוֹן
27 'יקריבו', ללמדנו שאַהֲרֹן מְקִרִיב פְּנֵי עֲצֻמוֹ, כֹּל יוֹם, וּבָנָיו פְּנֵי
28 עֲצֻמוֹ, בְּיוֹם חִינוּכִם. מְבָאֵרַת הַגְּמָרָא: שְׁמָה שְׁנֵאמֵר בְּבֵרֵיתָא 'בָּנָיו',
29 אֵלּוּ בְּהֵנִים הַדְּיוֹמָת שְׁמִקְרִיבִים מִנְחָה בְּיוֹם שְׁמִתְחַנְכִים לְעַבּוּדָּה.
30 מְבָרַרַת הַגְּמָרָא: אֵתָה אוֹמֵר שְׁכוּנַת הַתּוֹרָה לְבְהֵנִים הַדְּיוֹמָת, אוּ
31 אֵינִי אֱלָא לומר, שְׁכָל הַבְּהֵנִים גְּדוֹלִים שִׁיעַמְדוּ לְדוֹרוֹת, יְבִיאוּ קָרְבַּן
32 מִנְחָה, וּמִנֵּן שֶׁאִם כַּהֵן הַדְּיוֹט מְבִיא בְּיוֹם חִינוּכּוֹ קָרְבַּן מִנְחָה. מְשִׁיבָה
33 הַגְּמָרָא: בְּשֶׁהוּא אוֹמֵר (שם י טו) 'וְהִכְהֵן הַמִּשִּׁית תְּחֻתְיוֹ מִכְּנֵי', הֲרֵי
34 בְּהֵן גְּדוֹל אַחֲרָי, הִיא מָה אֵין מְקַיִם – וְאִךְ אִפְרַשׁ זֶה מַה שְׁנֵאמֵר
35 'בָּנָיו', אִלָּא אֵלּוּ בְּהֵנִים הַדְּיוֹמָת, שְׂמִבְּיַאִים מִנְחָה בְּיוֹם שְׁמִתְחַנְכִם
36 לְעַבּוּדָּה. וְאִם כֵּן קָשָׁה שֶׁהַפְּסוּק אֵינוּ מְיוֹתֵר לְדְרוּשׁ מִהֵיכָן הִיוּ מְבִיאִים
37 מִנְחַת חֲבִיתִין כְּשֶׁמַת הַכֹּהֵן גְּדוֹל. מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: אִם כֵּן – שְׁדוֹרְשִׁים
38 רַק שֶׁהַיּוֹרְשִׁים מְבִיאִים אֶת הַמִּנְחָה, לְכָתוּב קָרָא, 'הַכְּהֵן הַמִּשִּׁית
39 תְּחֻתְיוֹ, בָּנָיו יַעֲשֶׂה', וְלַמַּד מִזֶּה שֶׁכִּשְׁמִיּוֹת הַכֹּהֵן גְּדוֹל יְבִיאוּ מְיוֹרְשֵׁיו
40 אֶת מִנְחָתוֹ, מַאי – מְדוּעַ נֵאמֵר 'מ'בָּנָיו, אִלָּא שְׁמַעַת מִיֵּנָה תִּרְתִּי.
41 הַגְּמָרָא מְבָרַרַת מַה דּוֹרַשׁ כֹּל תֵּנָא מִזְּפִסּוּק שֶׁהִבִיא הַשְׁנֵי וְרַבִּי
42 שְׁמֻעוֹן הוּא תִיבַת 'אוֹתָהּ' שֶׁדְרַשָּׁה רַבִּי יְהוּדָה שֶׁהִמְנִיחָה בְּהֵאָה מִן
43 הַיּוֹרְשִׁים אֵינָה קְרִיבָה לְחֲצֵאֵן אִלָּא שְׁלִימָה מַאי עֵבִיד לֵיהּ – מַה
44 יִדְרֹשׁ מִמְנָה, שֶׁהָרִי רַבִּי שְׁמֻעוֹן לְמַד דִּין זֶה מִכְּלִיל תְּקַטֵּר'. מְשִׁיבָה
45 הַגְּמָרָא: מִיִּבְעֵי לֵיהּ – תִּיבַת זֶה נִצְרַכַת לְכַהֵן גְּדוֹל שְׁמַת וּמִינוּ אַחַר
46 תְּחֻתְיוֹ, שְׁלֵאָּ יְבִיא חֲצִי עֶשְׂרוֹן מִכֵּיתוֹ וְיַקְרִיב, וְכֵן שֶׁלֹּא יִשְׁתַּמַּשׁ
47 בְּחֲצִי עֶשְׂרוֹן שֶׁל 'דֵאשׁוֹן. שִׁוְאַלַת הַגְּמָרָא: וְתִיפּוּק לֵיהּ מִן
48 'מְחֲצִיתָה' (שם ו יג), שֶׁהַגְּמָרָא דִרְשָׁה לְעִיל (ג) מִהֵאֲוֹת ז'א'ו', שְׁכַהֵן
49 גְּדוֹל הַשְׁנֵי צָרִיךְ לְהַבִּיא עֶשְׂרוֹן שֶׁלם וְחוּצָהוּ, וּמְדוּעַ צָרִיךְ רַבִּי שְׁמֻעוֹן
50 פְּסוּק אַחַר לְדְרוּשׁ דִּרְשָׁה זֶה. מְשִׁיבָה הַגְּמָרָא: רַבִּי שְׁמֻעוֹן 'וּי'ו' לֹא
51 דְרִישׁ, וְלַכֵּךְ צָרִיךְ לְדְרוּשׁ מֵאוֹתָהּ.